

Sokolstvo in prostozidarstvo

Sokolstvu je stalo ob zibelki lažnivo svobodoumje in naprednjaštvo. Ustanovitelj mu je bil dr. Tyrš, ki je bil češkega rodu. O njegovem svetovnem nazoru je zapisal »Tyršev Zbornik« (1. 1929) to-le sodbo: »Tyrš ni mogel verovati v krščanskega osebnega Boga in v nadnaravno razodetje; zato se je naslonil na naravne ideale lepote in dobrote.« Tyrš je torej bil kristjan, v kolikor je bil krščen, ni pa bil kristjan po mišljenju, življenju in delovanju. Njegova vera in npravstvenost nista bili krščanski, marveč prešinjani z liberalizmom (lažnim svobodomiseltvom). Tega duha je Tyrš tudi vdihnil svoji organizaciji, poimenovani »Sokol«. Ideologiji (idejam, načelom) sokolstva je dal slovenski list »Sokol«, vestnik sokolskih žup Ljubljana — Maribor — Novo mesto, v posebnem članku z dne 1. aprila 1938 to-le pričevanje: »Ne moremo umeti moralne moči sokolstva, če ne razumemo njegovega izvora iz brezverskega svetovnega nazora husitstva in Tyrševe protiverske, zgolj razumske in proticerkvene morale.«

Idejno (svetovno-nazorno) torej stoji Tyršev sokolstvo, ki je organizirano tudi v naši državi in v Sloveniji, v taboru liberalizma. Temu taboru pa narekuje duha in predpisuje prakso (udejstvovanje) kot vrhovna instanca framasonstvo (prostozidarstvo), krščanski veri in zlasti katoliški Cerkvi nasprotna in sovražna tajna organizacija. Iz tega dejstva se da že vnaprej sklepati, da je framasonstvo bilo tudi v sokolstvu glavna gibalna sila. Ker je framasonstvo družba, ki sprejema svoje sklepe za zaprtimi durmi in med štirimi stenami, je težko zaslediti tiste niti, ki vodijo iz framasonskih lož do glavnih postojank liberalizma v raznih področjih javnega življenja: v politiki, gospodarstvu, umetnosti, književnosti, prosveti, vzgojeslovju, športu, v mladinskih prosvetnih, telo- in duševadnih organi-

zacijah. To je mogoče v običajnih razmerah samo očesu, ki ostro opazuje vse pojave javnega življenja ter zasleduje njihove povzročitelje do zadnjih skritih koticov. Ob večjih pretresih, ki jih doživlja narodno in državno življenje, pa stopajo vse podtalne niti kot sokrive pri veliki narodni nesreči očitno na dan. Tako je nesreča, ki je zadela češko-slovaško državo, tudi odkrila delež krivde združenega češko-slovaškega sokolstva in framasonstva.

V Jugoslaviji je bila zveza framasonstva s sokolstvom pokrita z gosto kopreno, ki se je šele ob razpustu framasonskih lož razblinila. Iz vrst samega Sokola so prišla razkritja o velikem vplivu framasonstva na jugoslovansko sokolstvo. Ta razkritja je sprožila beogradska sokolska župa s svojim pismom, poslanim Savezu sokola kraljevine Jugoslavije in hkrati objavljenim v beogradskega dnevnika »Vremenu«. V javnosti je zdaj ugotovljeno, da je bilo vodstvo sokolstva v rokah mednarodnega framasonstva, ki prejema svoja vrhovna navodila od framasonske centrale v Parizu, imenovane Veliki orient. Prvi namestnik starešine Sokola Jugoslavije je obenem namestnik velikega mojstra framasonske lože Jugoslavije, tajnik Saveza je framason, prosvetni odbor, ki daje načelna in praktična navodila vsemu sokolstvu v državi, tudi slovenskemu, je v framasonskih rokah, od 25 sokolskih žup imajo framasoni v svojih rokah 20 (torej 4 petine). Sokol je torej od vodstva do poslednje župe okužen z duhom framasonstva.

Ta zveza med framasonstvom in sokolstvom razkriva marsikatero pojave v sokolstvu, o katerih se prej v javnosti ni smelo razpravljati. List »Oko Sokolovo«, ki je glasnik sokolske župe Beograd, poudarja v posebnem članku, »da se je prepovedala vsaka svobodna beseda o sokolstvu«. Spričo zadnjih razkritij pa to ni več mogoče. Sedaj postane jasno, piše

»Oko Sokolovo«, zakaj ta boj med klerikalizmom in sokolstvom in obratno. Ta boj je narekovala gonilna sila in organizacijska centrala vsega laži-liberalnega svobodoumja — framasonstvo. Ta duh, ki je prešinjalo sokolstvo, je direktno nasproten veri in Cerkvi. Ko so pred par leti jugoslovanski škofje s posebnim pastirskim listom vernike poučili o tem, da veže v mišljenju in delovanju sokolstva protiverski in proticerkveni duh, jih je sokolski Savez tiral pred sodišče. Sedaj ugotavljajo to dejstvo sokoli sami, s čimer dajejo škofom, ki so postopali po svoji vestni nalogi kot vrhovni dušni pastirji ter so bili radi tega preganjani, največje zadoščenje.

Z velikim zadoščenjem tudi mi beležimo, da je bilo naše stališče, ki smo ga vedno zavzemali do sokolstva, pravilno ne samo v verskem, marveč tudi v narodnem in državnem oziru. Framasonstvo, ki je vdihnilo svojega duha sokolstvu, je namreč protikrščanska, mednarodna, nenacionalna, kapitalizmu služeca organizacija. Zato vzklika »Oko Sokolovo«: »Zares ste čudni vi sokoli-nacionalisti, ki služite internacionalni (mednarodni) struji, ker je vaše vodstvo framasonsko. Posledice delovanja sokolskega vodstva boste prepozno spoznali, prav tako kakor Čehi, ki so šele potem, ko so izgubili samostojnost, začeli metati framasonse iz svojega vodstva.« Framasonstvo je nesreča za vsak narod in vsako državo, kjer pride do odločilnega vpliva. Najboljši dokaz za to je nesrečna Francija. Smisel za telesno in duševno zdrave naroda ter za odporno in udarno silo države nujno zahteva, da se napravi popoln konec framasonstvu in vsemu njegovemu delovanju. To delovanje se je vršilo ali direktno (naravnost) ali indirektno preko podružnic. Med te podružnice framasonstva spada sokolstvo! Kaj sledi iz tega? Odgovor leži na dlani.

Mešetarstvo in dvojno zaslužkarstvo — narodno zlo

Znana je borba trgovcev proti krošnjarstvu. Leta in leta so zahtevali, da se naj krošnjarjenje prepove. Radi javne varnosti in miru je ban dravske banovine z dne 10. maja 1940 v nekaterih okrajih Slovenije krošnjarstvo prepovedal. Prepoved pa ne velja za celo Slovenijo, tako da lahko krošnjarji z blagom v neprepovedanih krajih nemoteno vršijo svoj posel. Vendar ti krošnjarji, katere z vso srditostjo iz razumljivih vzrokov preganjajo trgovci, ne škodujejo v toliki meri narodu kakor pa

sadni in živinski mešetarji.

Krošnjarji z blagom opeharijo namreč posameznike le za kakega kovača, kvečjemu za stotaka, dočim sadni in živinski mešetarji ogulijo predvsem kmečko ljudstvo leto za leto za težke tisočake. Radi tega je splošna prepoved mešetarstva s sadjem in živino zdaleka bolj potrebna kot pa prepoved krošnjarstva z blagom.

Živinskim prekupčevalcem gre pšenica v klasje posebno sedaj, ko ima živina ceno in se bolj težko dobi. Marsikateri revež, ki je prisiljen prodati morda edino živinče, pa ni o cenah prav poučen, je oplahšan od živinskega mešetarja samo pri enem repu za »jurja« (1000 din), če še ne več, saj je med mešetarji znano pravilo, da se pri zaslužku izpod 500 dinarjev sploh ne spleča govoriti. Toda živinski mešetar potem še isti ali pa drugi dan proda živinče na sejmju ali bližnjemu mesarju po ceni, ki je pač v navadi. Prav bi torej bilo, če bi oblast prepovedala kupovati živino vsem onim, ki je ne mislijo rediti vsaj tri mesece, za kakol bi pa smeli kupovati živino res le mesarji sami, ki živino v svoji mesnici prodajajo. Vsi drugi živinski prekupčevalci in me-

šetarji pa naj odpadejo. Tudi na sejmih bi naj kupovali le mesarji, izvoznicarji in pa oni kmetje, ki živino potrebujejo za domačo rejo. Z odločnostjo in strogim nadzorstvom pri izvajanju tozadevnih naredb bi se lahko v kratkem času zatrli živinski mešetarji, ki kot pijavke pijejo dohodke kmečkih žuljev, zraven tega so pa posebno v sedanjih časih najbolj pogubni elementi našega narodnega duha, ki ga hočejo s svojim romanjem po vaseh zastrupljati s tujimi idejami, s pomočjo širjenja vznemirljivih vesti itd.

Sedaj ob času prodaje sadja cvete pšenica še drugim tičkom te vrste, to je sadnim prekupčevalcem. Vsi mogoči postopači, kramarji, zapravljivci, ki nič nimajo, se bavijo z nakupovanjem sadja za tega in tega, pa čeprav nimajo o zrelosti sadja, sortah in načinu spravljjanja niti pojma. Povsod drugod v trgovini in obrti se zahteva, da se mora uslužbenec pred vstopom v službo 3—4 leta učiti in se s spričevali pri delodajalcu izkazati, preden je v službo sprejet. Le pri sadni trgovini tega ni in lahko po mili volji šara in baranta s sadjem vsak. Zakaj se tudi v trgovini s sadjem ne predpiše, da mora vsak, kdor hoče sadje kupovati, imeti vsaj enoletno kmetijsko šolo, ki pač najpopolneje nauči učence, kako je treba s sadjem pravilno ravnati. Če se povsod drugod zahteva za vsako delo predizobrazba, je nujno potrebno, da se tudi tu. Z izvedbo tega bi odpadlo zelo mnogo nerednosti pri sadni trgovini, predvsem pa bi se ne kupovalo več nezrelo sadje, pazilo bi se na boljšo kakovost in s tem bi se v večji meri utrdil zunanji trg za naše sadje. Tozadeven odlok bi koristil predvsem naši sadni trgovini in sadjarjem, ki bi se tako v tem oziru na-

vadili na red, obenem pa obvarovali pred škodo, ki jim jo sadni mešetarji leto za letom zaradi svojega neznanja in beganja za zaslužkom povzročijo.

Dvojno zaslužkarstvo

je poleg mešetarstva prav tako zelo velika narodna nesreča, ki se posebno v sedanjih težkih časih iz dneva v dan bolj občuti. Skoraj povsod, kamor te noga zanese, naletiš na ljudi (bodisi v javnih ali zasebnih službah), ki vlečejo dvojne, trojne plače, oziroma je njih plača tako visoka, da bi z njo lahko izhajalo 15 družin. V sedanjih časih se n. pr. delavci odpuščajo in so brez kruha, razni ravnatelji in šefi pa kljub temu še vedno imajo po 30 do 50 tisoč dinarjev mesečne plače. Če lahko revež s kopico otrok izhaja s skromnim mesečnim zaslužkom 900—1000 din, bi menda tudi družine raznih ravnateljev in šefov, ki rede mesto otrok cucka (psa), izhajali s 3000 din mesečne plače. Zakaj se na račun visokih plač nekaterih trga kruh od ust revežem. Kdor torej vleče plačo mesečno preko 3000 din, odjeda kruh tistim, ki so ga krvavo potrebni. In tiste postranske službe! Nekateri se pač rinejo povsod, kakor da bi se brez njih res ne dalo nič narediti. Hočejo vleči povsod masne plače, drugi pa, ki so morda bolj sposobni, pa pri vseh prizadevanjih ne morejo dobiti primerne zaposlenja. Naj se torej tudi v tem oziru napravi red ter se naj ne v javni in ne v zasebni službi ne dovoli višja plača kot 3000 din mesečno, nižjim se pa naj plača zviša tako, da bodo lahko živeli in jim ne bo treba iskati postranskih zaslužkov, ki jih navadno dobe le tisti, ki itak imajo že vsega dovolj in jim postranski zaslužek ni potreben. S prepovedjo dvojne zaslužkarstva in z re-